

EL PROBLEMA DE LES ESCALES EN LES CASES ADOSSADES

Realització: Jonathan Daifuku

La qüestió principal era: quina alternativa es podia trobar per millorar l'escala de la casa, de manera que donés més sensació de lleugeresa i estigués en concordança amb l'estil de l'habitatge?

És sabut que a les cases de nova construcció, les escales se situen normalment al centre de l'habitatge per donar més facilitat d'accés a les dependències de cada planta, i normalment la seva construcció es fa amb blocs de ciment molt voluminosos, que resten espai a altres estances de la casa. Es tracta de la típica escala de les cases adossades que clarament va marcar una època, feta d'obra amb esglaons de marbre vermellós, un passamà i balustres de fusta tornejats en pi massís formant la barana.

- Es buscava una alternativa per convertir l'escala en l'autèntic eix vertebrador de l'edifici -

Com és natural, considerant l'àmbit proposat per al projecte, els primers intercanvis d'opinions amb els clients es van centrar a reemplaçar la barana de l'escala per una estructura d'acer més lleugera.

Per a la resta es preveia l'eliminació de les empremtes de pedra dels graons, canviant-les per un material més càlid al tacte com pot ser una fusta que es pugui trepitjar, bolondo per exemple.

No obstant això, quin resultat objectiu obtindríem amb aquesta inversió?

Certament, una escala visualment més lleugera, revestida de materials més actuals i d'acord amb el resta de l'habitatge. Podria ser una solució correcta, però no òptima, perquè el recinte de l'obra que envolta l'escala seguia allà, present.

És aquest un problema comú a moltes de les cases adossades. Normalment,

per reduir la longitud dels passadissos, en particular a la planta que conté els dormitoris, s'acostuma a col·locar l'eix de circulació vertical, és a dir, l'escala, a prop del centre de la casa protegint-la amb un distribuïdor, des de on s'accedeix a les habitacions, com són els dormitoris. Però a la planta baixa una

eliminar l'escala existent sencera, incloent-hi el recinte, i reemplaçar-la per una estructura de ferro tubular amb graons de fusta, en definitiva, una aposta per una estructura oberta, lleugera i sense embolcall.

Amb aquesta solució, a la planta baixa aconseguim la unió entre el saló i el

1. Vista del conjunt d'escala i vitrall que serveix d'aïllament del pàrquing i alhora de làmpada gegant.

2. Vista del conjunt barana, moble de TV i taula de treball a l'àtic.

Dues vistes del passadís amb l'escala al fons [foto 3] i el començament de l'escala a la planta baixa [foto 4] abans de fer l'obra.

- L'escala hauria de facilitar una interrelació dels espais-

escala d'obra és una intrusió que separa un espai en dues zones; en aquest cas, el saló per un costat i el distribuïdor-cuina-entrada per l'altre.

Inclòs a la primera planta de l'escala, ubicada al centre del distribuïdor, s'acostuma a percebre com un bloc de ciment i rajoles al qual ens acabem acostumant: "Quin remei! Per algun lloc ha que passar, oi?"

Enfrontant-nos amb aquesta constatació, vam prendre una decisió radical:

"distribuïdor - cuina - entrada", i creem per tant un efecte real d'extensió més gran en metres quadrats i una sensació d'espai tipus loft. En concordança amb aquest concepte, vam decidir també eliminar l'envà entre la cuina i el passadís, i substituir-lo per vidre laminat.

"Solucions a un problema comú.
Nova escala, nova perspectiva."

Amb el nou plantejament, el passadís tindria per una banda un tancament en vidre, i per l'altra banda el mur contigu, el qual seria un element molt visible i present des de la cuina a través del tancament de vidre. Per aquest motiu, es va projectar un moble de freixe natural que recobreix la paret sencera del passadís, i funciona a més a més com a expositor i contenidor.

6. Vista en perspectiva de l'escala. S'hi aprecia clarament com s'ha guanyat espai a la sala d'estar.

9. Vista del conjunt d'escala i vitrall que serveix d'aïllament del pàrquing i alhora de làmpada gegant.

10. L'escala vista en perspectiva des de l'últim pis de l'habitatge.

A la dreta de la foto 5 és pot apreciar el moble de Fresno, i a l'esquerra l'entrada a la cuina.

Finalment, s'havia de prendre en consideració que l'escala també era l'accés al pàrquing pel soterrani i per tant s'havia de preveure aquest tram de l'escala amb tancament. En efecte, en cas contrari no aïllaria el saló del soroll, gasos d'emissió i fred que vinguessin del pàrquing.

- *L'escala pren un fort protagonisme desenvolupant funcions escultòriques* -

Per cobrir aquest tram, es va dissenyar un tancament triangular de vidre

parcialment matisat, que il·luminat de nit des de l'interior semblaria una làmpada sobredimensionada, assentada al costat de la sala d'estar.

En consonància amb les afeccions dels propietaris de la casa i tenint en compte que es tractava de la baixada al pàrquing, el gravat escollit per al vidre tindria per temàtica un dibuix tècnic d'un porsche.

La sensació de més amplitud es traslladaria també a la primera planta, on la demolició de l'escala d'obra permetria la creació d'un espai diàfan, banyat de dia amb llum natural que es filtra des de la claraboia de la planta superior.

Quant a l'àtic, l'escala com a tal no és percebida des d'aquesta planta.

Es va optar per la creació d'un únic conjunt barana - plataforma de TV / equip de música - taula de treball de freixe natural amb l'objectiu d'unificar aquests elements en aquesta zona.

Dades tècniques:

Projecte:
Remodelació d'escala per un habitatge unifamiliar.

Dissenyat per:
Jonathan Daifuku,
arquitecte AIA & staff

Any:
2002

Localitat:
Terrassa

Metal·lista:
SQ Metal

Fusteria:
Ebenisteria Pladevall

Vidrier:
Cristal Estudio

Fotografia:
José Parés

A les fotografies 7 i 8 es pot apreciar la gran diferència de sensació d'espai que dona la nova escala. La foto 8 està feta des del saló - menjador mirant a la cuina [esquerra] i a l'entrada principal.